

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th December, 2022

ISSN: XXXX-XXXX

Website: econferenceseries.com

BOSHLANG'ICH TA'LIM JARAYONINI ZAMONAVIY TEXNALOGIYALAR ASOSIDA TASHKIL ETISH

Abdullayeva Olmaxon Xasanboyena

Namangan viloyati Norin tumani

22-maktab boshlang'ich sinf o'qituvchisi

Annotatsiya: Bugungi kunning talabi zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish hisoblanadi. Shu o'rinda, ushbu maqolada boshlang'ich ta'lim jarayonida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish usul va ko'nikmalari keng ko'lamda yoritilgandir.

Kalit so'zlar: ta'lim, ilmiy yondashuv, AKT, kompyuterlar, slayd-shou, monitor, maxus gadjetlar.

Ta'limda ijobiy natijalarga erishish, eng avvalo, yosh avlodga ilmiy bilim asoslarini puxta o'rgatish, ularda dunyoqarash hamda tafakkur ko'lamini kengaytirish, ma'naviy-axloqiy sifatlarini shakllantirish borasidagi ta'limiy-tarbiyaviy ishlarni samarali tashkil etish bilan belgilanadi. Bu borada ta'lim-tarbiya jarayoniga ko'plab o'zgartirishlar kiritilmoqda, yangicha yondoshuvlar tadbiq etilmoqda. Shulardan birisi, axborot-kommunikatsion texnologiyalardan foydalanib dars o'tishda mashg'ulotlar samaradorligini oshirishga erishish hisoblanadi. Kompyuterli o'qitishning afzalliklari juda ko'p: o'quvchilarda ma'lum malakalarni shakllantirish vaqti qisqaradi; mashq qilinadigan topshiriqlar soni oshadi; o'quvchilarning ishlash sur'ati jadallashadi; kompyuter tomonidan faol boshqarishni talab qilinishi natijasida o'quvchi ta'lim sub'ektiga aylanadi; o'quvchilar kuzatishi, mushohada qilishi qiyin bo'lgan jarayonlarni modellashtirish va bevosita namoyish qilish imkoniyati hosil bo'ladi; kommunikatsiya vositalaridan foydalangan holda darsni uzoqdagi manbalar bilan ta'minlash imkoniyati hosil bo'ladi; kompyuter bilan muloqot didaktik o'yin xarakterini oladi va bu bilan o'quvchilarda o'quv faoliyatiga motivatsiya kuchayadi va hokazo.

Kompyuterli ta'lim jarayonida ta'lim o'quvchi va kompyuter orasidagi munosabatlarga ko'ra tashkil etiladi, boshqariladi, nazorat qilinadi. Kompyuterli ta'limni tashkil etish – o'quvchi bilan o'quv materialini o'rtasidagi bog'lanishni kompyuter vositasida yo'lga qo'yish. O'quvchi bilan o'quv materialini o'rtasidagi bog'lanishni tashkil etish uchun ta'lim loyihalanganadi. O'quvchilarning o'quv ishlarini

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th December, 2022

ISSN: XXXX-XXXX

Website: econferenceseries.com

tashkil etish, ular faoliyatini ragʻbatlantirish tegishli vositalar asosida modellashtiriladi.

Xozirgi kunda davlatimiz tomonidan oʻqituvchilarning darslarga ijodiy yondashishini taʼminlash, ular faoliyatiga ilgʻor pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy qilish hamda oʻquvchilarning dastlabki bilim egallash poydevori mustahkam boʻlishi, barcha fanlarni oʻzlashtirishga qiziqishini oshirish maqsadida zarur chora-tadbirlar ishlab chiqilib, hayotga tatbiq etib kelmoqda. Hozirgi davr oʻqituvchi va oʻquvchi oldiga katta talablar qoʻymoqda, bu talablarning eng asosiysi – darsning samaradorligi, uning sifatliligi, oʻquvchilarning bilim va koʻnikmalariga, maktablardagi turli xil oʻquv mashgʻulotlari, ularni tashkil qilinishi va u orqali oʻquvchilarni turli bilim va koʻnikmalarni egallab olishidir. Bugungi kunda taʼlim jarayonini toʻgʻri va samarali tashkil qilishda innovatsion texnologiyalar, texnik vositalarning, jumladan, zamonaviy kompyuterlarning oʻrni beqiyosdir. Dars mavzusiga oid multimediya, animatsiya, grafika, diafilm va videofilmlardan foydalanish dars jarayonini yana-da qiziqarli boʻlishiga koʻmak beradi, buning uchun esa oʻqituvchi oʻz ustida ishlashi va har bir darsga «men bugungi dars jarayoniga qanday yangilik bilan kirib, darsni qiziqarli tashkil qila olaman» deya oʻziga savol berishi yaʼni, anʼanaviy taʼlimdan qochib, noanʼanaviy taʼlim berishga intilishi lozim.

Zamonaviy axborot texnologiyalari yordamida dars jarayonini tashkil etishda oʻqituvchi dastlab:

- Darsning maqsadi;
- Maqsadga erishish yoʻllari;
- Oʻquv materiallarini taqdim etish usullari;
- Oʻqitish metodlari;
- Oʻquv topshiriqlarining turlari;
- Muhokamalar uchun savollar;
- Munozara va bahslarni tashkil etish yoʻllari;
- Oʻzaro aloqa usullari va kommunikatsiya singari omillarni aniqlab olishi lozim boʻladi.

Taʼlim-tarbiya jarayonida oʻquvchilarni aqlan va ruhan yetuk insonlar qilib tarbiyalashda, milliy urf-odatlarimiz, qadriyatlarimiz mohiyati boʻyicha bilim, koʻnikma va malakalarini rivojlantirishda ular da buyuk ajdodlarimizning boy maʼnaviy meʼroslarini oʻrganishda kompyuter va axborot texnologiyalaridan foydalanish muxim rol oʻynaydi. Kompyuter va axborot texnologiyalari vositalari

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th December, 2022

ISSN: XXXX-XXXX

Website: econferenceseries.com

orqali pedagog xodimlar hamda o'quvchilar juda ko'p miqdorda ma'lumotlarni olish, izlash qayta ishlash va o'zlashtirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Albatta, ta'lim muassasalarida yangi pedagogik va axborot texnologiyalarini joriy qilish. O'quv mashg'ulotlarini yangi interfaol usullar, zamonaviy vositalar ya'ni axborot texnologiyalari vositalaridan foydalangan holda o'tkazish, jumladan, dars mashg'ulotlarida multimediani qo'llash, internet tarmog'idan foydalanish shubhasiz o'z samarasini beradi.

O'qituvchi zamonaviy kompyuter texnologiyalaridan foydalanish orqali quyidagi bir qancha vazifalarni amalga oshirishi mumkin:

- Boshlang'ich sinflarda multimedia texnologiyalarini qo'llash orqali o'quvchilarda fanga qiziqishi rivojlanadi;
- Ta'limning bunday usuli o'quvchilarning fikrlash qobiliyatlarini faollashtiradi va o'quv materialini o'zlashtirilishining samaradorligi yana-da oshadi;
- Namoyish qilinishi qiyin yoki murakkab bo'lgan jarayonlarni modellashtirish va ko'rish imkoniyatini beradi;
- O'quv materiallarini o'zlashtirilishi faqat darajasiga ko'ra emas, balki o'quvchilar erishgan mantiq va qabul qilishlarining darajasiga ko'ra ham samarali hisoblanadi;
- O'quvchilarga mustaqil izlanish yo'li bilan materiallarni izlash, topish hamda muammoli masalalarga javob topish orqali ma'lum tadqiqot ishlarini bajarish uchun imkoniyat yaratiladi;
- O'quvchilarning yangi mavzuni o'zlashtirishi, misollar yechishi, insho, bayon yozish ishlarida, o'quv materiallari bilan mustaqil tanishish, tanlash va axborot hamda ma'lumotlarni tahlil etish kabi masalalarni tez bajarish uchun sharoit yaratiladi.

Xulosa qilib aytganda, Boshlang'ich maktab o'qituvchisi ishida axborot va kommunikatsion texnologiyalarni qo'llash zaruriyatdir. Shu munosabat bilan hayotimiz "Axborot texnologiyalari", "Aloqa texnologiyalari", "Raqamli ta'lim texnologiyalari", "Multimedia" "Interaktiv o'quv resurslari", "Interaktiv ta'lim texnologiyalari", "Interaktiv ta'lim muassasalari" kabi tushunchalarga chambarchad bog'liqdir.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th December, 2022

ISSN: XXXX-XXXX

Website: econferenceseries.com

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Zagvyazinskiy VI O'qitish nazariyasi: Zamonaviy talqin. – M.: Akademiya, 2001. —192 b.
2. Manuilov V.F., Fedorov N.V., Blagoveshchenskaya M.M. Muhandislik ta'limidagi zamonaviy ilm-fanni talab qiladigan texnologiyalar // Rossiya oliy texnik maktabidagi innovatsiyalar: maqolalar to'plami. Maqolalar. – M., 2002. – Nashr. 2. – S. 11-20.

E- Conference Series

Open Access | Peer Reviewed | Conference Proceedings

E- CONFERENCE
SERIES